

การตรวจกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐาน Quality of life's Policeman Development by Using Sufficiency Economy Based

ร.ต.ท.ดร.ณรงค์ ภูเี่ยมจิตร¹

Lt. Col. Dr.Narong Phuyiamchit

บทคัดย่อ

หลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและสังคม เพราะการดำเนินชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องมีความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งหลักการนี้เป็นการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้สามารถพึ่งตนเองได้ เมื่อพึ่งตนเองได้แล้ว ชุมชนและสังคมจะมีความมั่นคงมีการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกขณะ จะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถนำมาปฏิบัติได้ และส่งผลให้เห็นประโยชน์ในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจริงจึง การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานมาใช้ในชีวิตประจำวัน จึงเป็นการกล่าวถึงทฤษฎีความจำเป็นพื้นฐาน และความทันสมัย เพราะตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักความพอเพียง

ดังนั้น การที่ตำรวจนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามวิธีการดำเนินชีวิตประจำวัน จึงเป็นการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้เป็นต้นแบบ ในสภาวะเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพความเป็นอยู่ของตำรวจ โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐาน สร้างความรู้ความเข้าใจต่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง รู้จักความพอเพียง การวางแผนชีวิต การวิเคราะห์ และใช้วิจารณ์ญาณแก้ปัญหา โดยใช้เหตุผลเป็นที่ตั้ง รู้จักขยัน ซื่อสัตย์ อดทน ประหยัด และไม่ฟุ้งเฟ้อ นอกจากนี้ไม่ว่าจะทำสิ่งใด ต้องหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มทักษะให้ตัวเอง ควรนำหลักคำสอนของพระพุทธศาสนามาปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตำรวจสืบไป

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต, ตำรวจ, เศรษฐกิจพอเพียง

¹ อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยชุมชนโสธร

Special Instructor of Yasothon Community College Corresponding email : raschai_mbu1@hotmail.com

ABSTRACT

Sufficiency economy is important to both individuals and society because daily life requires moderation, reason and a good immune system. This principle is applied in everyday life. Self-reliance when self-reliant community and society will be stable, sustainable development. Ready to cope with any change that may occur at any time. It can be seen that sufficiency economy is close to being able to be implemented. And consequently, the benefits of continuous serious practice. Applying sufficiency economy as a base for everyday use. It discusses the basic necessity theory and modern because it is based on the present self-sufficiency principle.

So the police put sufficiency economy as the basis for improving the quality of life. Follow the way of daily life, it is the development and quality of life. In current economic and environmental conditions. Can be used to improve the wellbeing of the police. Using sufficiency economy as a base build a good understanding of the correct lifestyle. Know enough life planning, analysis, and judgment. By reason is a place to know, diligent, honest, patient, economical and not extravagant. In addition, no matter what you do. Need more knowledge to enhance your skills. The teachings of Buddhism should strictly follow. To guide and develop the quality of life of the police.

Keywords : Quality of life, Police, Sufficiency economy

บทนำ

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา พระองค์ท่านได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตัวเอง ความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ การรู้จักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง และทรงเตือนสติประชาชนไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิตภายใต้ชื่อว่า เศรษฐกิจพอเพียง Phuen Prakoon (2000 : 54) ได้กล่าวว่า ข้าราชการตำรวจเป็นทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณของแผ่นดิน มีอำนาจและหน้าที่ต้องปฏิบัติครอบคลุม ตามในประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี เล่มที่ 1 ภาคที่ 1 ซึ่งเปรียบเสมือนคู่มือการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้กำหนดหน้าที่ทั่วไปของตำรวจไว้ 4 ประการ ดังนี้ รักษาความสงบเรียบร้อย ทั้งภายในและภายนอกเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน รักษากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดในทางอาญา บำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชน และ ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ

ตำรวจหมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ตรวจตรา รักษาความสงบสุข จับกุมและปราบปราม ผู้กระทำความผิดกฎหมายเรียกชื่อตามหน้าที่รับผิดชอบ เช่น ตำรวจนครบาล ตำรวจภูธร ตำรวจสันติบาล ตำรวจกองปราบ ตำรวจดับเพลิง ตำรวจน้ำ ตำรวจรถไฟ ตำรวจป่าไม้ (Dictionary of Royal Academy

1982) ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีได้ให้นิยามศัพท์ตำรวจไว้ว่า ตำรวจคือเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมาย ให้อำนาจและหน้าที่ตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ปรัชญาตำรวจเป็นหลักการที่ใช้ทั่วไปสำหรับวิชาชีพตำรวจที่ถือได้ว่าเป็นสากล ได้แก่ หลักการที่ 1 การป้องกันอาชญากรรมเป็นภารกิจพื้นฐานของตำรวจ หลักการที่ 2 ตำรวจต้องได้รับความเคารพ เชื่อถืออย่างแท้จริงจากประชาชน หลักการที่ 3 การที่ประชาชนเคารพปฏิบัติตามกฎหมายเท่ากับเป็นการสร้างความเคารพศรัทธาของประชาชนที่มีต่อตำรวจ หลักการที่ 4 ความร่วมมือสนับสนุนของประชาชนจะลดน้อยถอยลงเมื่อความรุนแรงของตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่เพิ่มขึ้น หลักการที่ 5 ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายด้วยความยุติธรรม หลักการที่ 6 ตำรวจควรใช้กำลังในกรณีจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ หลักการที่ 7 ตำรวจก็คือประชาชนและประชาชนก็คือตำรวจ หลักการที่ 8 ตำรวจเป็นตัวแทนกฎหมาย หลักการที่ 9 ความปลอดภัยจากอาชญากรรม และความยุ่งเหยิงเป็นการทดสอบถึง ประสิทธิภาพของตำรวจ ดังนั้นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความสงบเรียบร้อยในสังคมเป็นประสิทธิผลของการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ โดยทั่วไปความรู้สึกของประชาชนแสดงออกมาในรูปต่างๆ อยู่แล้ว เช่นความมั่นคงแข็งแรงของรั้วบ้าน ประตู หน้าต่างของอาคารบ้านเรือน การใช้เหล็กดัดป้องกันการใช้เครื่องสัญญาณเตือนภัยกันขโมย ถ้าข้าราชการตำรวจปฏิบัติตนตามปรัชญา หลักการ 9 ข้อนี้นี้ความสุขก็จะเป็นของประชาชน

อุดมคติของตำรวจเป็นแนวคิดแนวปฏิบัติที่ข้าราชการตำรวจที่ดีทุกคนจะต้องยึดถือ และยึดมั่นเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต การจะเป็นข้าราชการตำรวจที่ดีนั้นองค์ประกอบทั้งพื้นฐาน ทั้งเก่าจะต้องปฏิบัติให้ได้ครบถ้วนหรือมากที่สุด เพื่อจะเป็นข้าราชการตำรวจของประชาชน และเป็นข้าราชการตำรวจที่ดีของประเทศชาติ มี 9 หัวข้อคือ อดทนต่อความเจ็บใจ, ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก, ไม่มักมากในลาภผล, มุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชน, ดำรงตนในยุติธรรม, กระทำการด้วยปัญญา, รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต

ตำรวจชั้นประทวนได้แก่ตำรวจที่มียศตั้งแต่สิบตำรวจตรี จนถึงดาบตำรวจ จะมีหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะเป็นตำรวจ แต่ละมีหน้าที่เพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่รับผิดชอบ โดยหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติอาจแบ่งได้ดังนี้ การป้องกันอาชญากรรม การปราบปรามอาชญากรรม การคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชน การรักษาความปลอดภัยของชาติ การบริหารงานทั่วไป นอกจากนั้นหน้าที่การงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจบางหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบการตำรวจที่กำหนดไว้โดยชัดแจ้ง ได้แก่หน้าที่จำกองร้อย เสมียนคดี เสมียนประจำวัน สิบตำรวจเวร ตำรวจดูยาม พนักงานรับส่งหนังสือ จะเห็นได้ว่าตำรวจมีภารกิจและหน้าที่มากมายหากตำรวจมีความเชื่อ ความรู้สึกที่ดี หรือไม่ดีต่อการเป็นตำรวจแล้วย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น เจตคติที่ดีจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องสร้างขึ้นเพื่อเป็นเกาะป้องกันหรือปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตที่เป็นปกติสุขประกอบด้วย

1. ด้านสุขภาพ คือ ภาวะที่บุคคลสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามบทบาทที่สังคมกำหนดเป็นภาวะที่ต้องมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ต้องมีร่างกายที่แข็งแรง

2. ด้านสังคมเศรษฐกิจ ชีวิตในเมืองจะสร้างความเห็นแก่ตัวมากขึ้น เนื่องจากสมาชิกในสังคมมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจการมีเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาทำให้ข้าราชการตำรวจใช้

จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย นอกจากนี้ยังมีการผ่อนส่งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สร้างความหลงผิดให้เกิดการ
สร้างหนี้สินส่วนตัว

3. ด้านสัมพันธภาพและการมีกิจกรรมในสังคม ระหว่างเพื่อร่วมงาน เกิดภาวะแข่งขันเพื่อความ
อยู่รอดและความเป็นอยู่ที่ดีกว่า หลายคนเกิดการแย่งที่อยู่อาศัย (บ้านพักของทางราชการ) แย่ง
ความสำเร็จในด้านวิทยะฐานะตนเอง (แข่งขันเพื่อเลื่อนยศเป็นชั้นสัญญาบัตร) แย่งความดีความชอบ
(สองชั้น) ไม่อาจสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดได้

4. ด้านคุณธรรม คำว่า “คุณ” หมายถึง ค่าที่มีอยู่ในแต่ละสิ่งซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวความยึดถือเป็นไป
ได้ทั้งทางดีและทางร้าย คือทำให้จิตใจยินดีก็เรียกว่าคุณ ส่วนคำว่า “ธรรม” มีความหมาย 4 อย่าง
ด้วยกัน คือ ธรรมะ คือ ธรรมชาติ เรามิหน้าที่ต้องเกี่ยวข้องกับ ธรรมะ คือ กฎของธรรมชาติ เรามี
หน้าที่ต้องเรียนรู้ ธรรมะ คือ หน้าที่ตามกฎหมายของธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องปฏิบัติ และ ธรรมะ คือ ผลจา
การปฏิบัติหน้าที่นั้น เรามีหน้าที่เข้มแข็งอย่างถูกต้อง

อย่างไรก็ดีตำรวจยังมีหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ด้วยหน้าที่ของตำรวจตาม
กฎหมายทำให้ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนและสังคมด้าน
ต่างๆ ตามกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หากข้าราชการตำรวจมีคุณภาพ
ชีวิตที่ดีทั้งทางด้านสุขภาพกายและทางใจ รวมถึงการอยู่ในสภาวะทางเศรษฐกิจที่ดีแล้วก็จะยังประโยชน์
สุขโดยตรงกับประชาชนที่อยู่ในสังคมอย่างมาก เนื่องด้วยตำรวจจะต้องปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในกรอบ
ระเบียบ และวินัยอย่างเคร่งครัด เพื่อปกป้องพิทักษ์รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม รักษากฎหมายที่
เกี่ยวข้องอย่างถูกแบบแผน บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ

การมีคุณภาพชีวิตที่ดีต้องรวมไปถึงการที่เราสามารถแสวงหาปัจจัย และบริการต่างๆ นอกจากนี้
ยังรวมถึง สุขภาพ ความคิด อารมณ์ สิทธิ และความยุติธรรมทางกฎหมาย ระดับการศึกษาสำหรับคน
ทุกวัย และปราศจากมลภาวะจากสภาพแวดล้อม นอกเหนือจากนี้ คุณภาพชีวิตยังเกี่ยวข้องกับที่อยู่
อาศัยที่ดี โอกาสในการพักผ่อนหย่อนใจและนันทนาการ มีความสัมพันธ์ที่ดีโอกาสในการพักผ่อนหย่อน
ใจและนันทนาการ มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความรักความอบอุ่นภายในครอบครัว รวมทั้งสามารถปรับตัว
เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ ดังนั้นคุณภาพชีวิตที่ดีจึงเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของตำรวจทุกคน การ
นำเอาหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานมาในการพัฒนาคุณภาพชีวิต จึงเป็นการน้อมนำพระบรมราโชวาท
และพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ทั้งในส่วนตัว
ครอบครัว และงานที่ปฏิบัติอยู่ ให้เป็นทางเลือกในการดำเนินชีวิตที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ อยู่ได้
อย่างเพียงพอกับงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดในการดำเนินกิจกรรมกรมใดๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์
สูงสุดต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ซึ่งจะเป็นปัจจัยทำให้คุณภาพชีวิตมีความสุข

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของตำรวจ

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตได้มีองค์การหรือกลุ่มบุคคลได้เสนอมุมมองหรือทัศนคติไว้
หลากหลายแตกต่างกันไป แต่สิ่งที่มีความเหมือนกันก็คือแนวคิดที่ต้องการให้คุณภาพชีวิตของประชาชน
ได้รับการพัฒนาไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถตอบสนองความต้องการทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา
เศรษฐกิจ สังคมและคุณธรรมได้ ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตดังกล่าว ได้แก่

Royal Academy (1982 : 125) ได้ให้ความหมายว่าคุณภาพชีวิตประกอบด้วย คำ 2 คำ คือ คุณภาพ หมายถึง ลักษณะความดีและลักษณะประจำบุคคลหรือสิ่งของ ส่วนชีวิต หมายถึง ความเป็นอยู่ ดังนั้น คุณภาพชีวิตจึงหมายถึง ลักษณะความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล

Suchart Prasithratthasin (1982 : 1) ได้กล่าวถึงคุณภาพชีวิตไว้ว่า “สำหรับคนงานบางคน หรือคนงานบางกลุ่ม คำว่า “คุณภาพชีวิต” หมายถึงความมั่นคงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและอีกบางกลุ่มอาจหมายถึง การมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ บางกลุ่มอาจหมายถึง การให้โอกาสแก่บุคคลที่จะพัฒนาตนเอง หรือบางกลุ่มอาจหมายถึงการมีสิ่งแวดล้อม (ทางกายภาพ) ที่น่าอยู่อาศัย”

Nisarath Sillapadech (1997 : 62) ได้กล่าวว่า “คุณภาพชีวิต” (Quality of Life) เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง และมีขอบเขตไม่ค่อยแน่นอน ขึ้นอยู่กับการพิจารณาความรู้ประสบการณ์ของแต่ละคนเนื่องจากในปัจจุบัน “คุณภาพชีวิต” ได้รับการกำหนดให้เป็นเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาประเทศ ดังนั้นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาทุกด้านจึงมุ่งไปสู่การมีคุณภาพชีวิตของประชากร ว่ามีสภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีปัจจัยเกื้อหนุนในการเลี้ยงชีพเพียงพอ มีจิตใจมั่นคง ปรับตัวได้ตามสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีความสุข

Thammanoon Withee (2004 : 10) ได้กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง “การที่บุคคลมีความสุข ความพอใจจากการได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่เป็นความจำเป็นและความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ภายใต้สภาพแวดล้อมและค่านิยมที่สังคมยอมรับหรือในความหมายที่สั้นที่สุด คุณภาพชีวิต คือ การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีนั่นเอง”

คุณภาพชีวิตจึงเป็นสภาพการดำรงชีวิตที่บุคคลเกิดความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันเนื่องมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ อย่างพอเพียงและเหมาะสมความสุขทางกาย ที่จะก่อให้เกิดความพึงพอใจได้นั้น คือ ลักษณะที่บุคคลมีสิ่งต่างๆ สนองความต้องการด้านร่างกาย อย่างเหมาะสมกับสภาพและฐานะของตน ซึ่งได้แก่ การมีอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ความสุขทางจิตใจที่จะช่วยให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในชีวิตนั้น คือ ลักษณะที่บุคคลมีความรัก ความอบอุ่น และความมั่นคงในจิตใจ ได้รับการยอมรับและยกย่องจากผู้อื่น เกิดความภาคภูมิใจและการนับถือตนเอง คิดและทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น กล่าวคือคุณภาพชีวิตเป็นความเป็นอยู่ของบุคคลทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิดและจิตใจ ซึ่งได้รวมเอาทุกด้านของชีวิตไว้หมด ซึ่งชีวิตบุคคลสามารถดำรงอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยสามารถแสดงมิติของคุณภาพชีวิต ได้แก่ (Kularb Rattanasadjatham and others. 1992 : 10) (1) คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย หมายถึง อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัย พลังงาน สิ่งอำนวยความสะดวกในครอบครัวและการประกอบอาชีพ (2) คุณภาพชีวิตด้านอารมณ์ หมายถึง การพักผ่อนหย่อนใจที่มีคุณภาพ ประโยชน์ ความนิยมชมชอบในศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ความอบอุ่นในครอบครัวและในชุมชน ความรักและความเป็นเจ้าของที่มีต่อหมู่คณะ (3) คุณภาพชีวิตด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง ภาวะแวดล้อมที่บริสุทธิ์สะอาดและเป็นระเบียบปราศจากมลภาวะในดิน น้ำ อากาศ และเสียง มีทรัพยากรที่จำเป็นแก่การดำรงชีพและการคมนาคมที่สะดวก (4) คุณภาพชีวิตด้านสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม หมายถึง โอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่เท่าเทียมกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ ความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน การปกครองที่ให้สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค ความเป็นธรรมด้านรายได้ ความร่วมมือร่วมใจในสังคม

ความเป็นระเบียบวินัยมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันและมีความนิยมที่สอดคล้องกับหลักธรรมในศาสนา (5) คุณภาพชีวิตด้านความคิด หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลก ชีวิตและชุมชน การศึกษา วิชาชีพ ความสามารถในการป้องกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ของตัวเอง การยอมรับตัวเองและการมีเป้าหมายในชีวิตที่เหมาะสม (6) คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ หมายถึง การมีคุณธรรมในตัวเองและสังคม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีเมตตากรุณา ช่วยเหลือเกื้อกูล กตัญญูกตเวที ความจงรักภักดีต่อชาติความศรัทธาในศาสนา ความเสียสละและการละเว้นอบายมุขต่างๆ

การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตประกอบด้วยองค์ประกอบ คุณภาพชีวิต 4 ด้านดังนี้ (Suwat Mahudnirun and Others. 1997 : 14)

1. ด้านร่างกาย (Physical domain) คือการรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคลซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวันเช่นการรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายการรับรู้ถึงความรู้สึกสุขสบายไม่มีความเจ็บปวด การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดของร่างกายได้การรับรู้ถึงความสามารถหรือศักยภาพในการ ดำเนินชีวิตประจำวันการรับรู้เรื่องการนอนหลับและพักผ่อนซึ่งการรับรู้เหล่านี้มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันการ รับรู้ถึงความเป็นอิสระไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นการรับรู้ความสามารถในการเคลื่อนไหวของตนเองการรับรู้ถึงความสามารถใน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเองการรับรู้ถึงความสามารถในการทำงานการรับรู้ว่าคุณไม่ต้องพึ่งพาต่างๆหรือการ รักษาทางการแพทย์อื่นๆ

2. ด้านจิตใจ (Psychological Domain) การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเองเช่นการรับรู้ความรู้สึก ทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเองการรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเองการรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองการรับรู้ถึงความ มั่นใจในตนเองการรับรู้ถึงความคิดความจำสมาธิการตัดสินใจและความสามารถในการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆของ ตนเองที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตเช่นการรับรู้ถึงความเชื่อด้านจิตวิญญาณ ศาสนาการให้ความหมายของชีวิตและความ เชื่ออื่นๆที่มีผลในทางที่ดีต่อการดำเนินชีวิตมีผลต่อการเอาชนะอุปสรรคเป็นต้น

3. ด้านสังคม (Social Relationship) คือการรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนเองกับบุคคลอื่นการรับรู้ถึงการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคมการรับรู้ว่าคุณได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคม รวมทั้งในเรื่องการรับรู้อารมณ์เพศหรือการมีเพศสัมพันธ์

4. ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) คือการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าคุณมีชีวิตอย่างอิสระมีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิตการรับรู้ว่าคุณได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ปราศจากมลพิษต่างๆการคมนาคมสะดวกมีแหล่งประโยชน์ด้านการเงินสถานบริการทางสุขภาพและสังคมสงเคราะห์การรับรู้ว่าคุณมีโอกาสที่จะได้รับข่าวสารหรือฝึกฝนทักษะต่างๆการรับรู้ว่าคุณได้มีกิจกรรมสันทนาการและ มีกิจกรรมในเวลาว่าง

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตทั้ง 4 ด้าน มุ่งการแก้ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองและการปกครอง ซึ่งมีอยู่ในสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่

การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐาน

การเสริมสร้างคนให้มีการเรียนรู้วิชาการเพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ โดยนำความรู้คุณธรรม จริยธรรม มีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการประยุกต์ใช้กับสังคม และการอยู่ร่วมกันกับสังคมอย่างสมดุลเพื่อลดการกระทำในสิ่งที่ไม่ดี การประพฤติมิชอบ ทำให้ไม่เกิด

ตระหนี่ เป็นผู้ให้ เกื้อกูลกัน โดยการพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจหรือกระทำการใดๆ ทำให้มีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิต โดยสามารถคิดและกระทำหรือตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้จนทำให้ตนสามารถเป็นที่พึ่งของตนเองได้และเป็นที่พึ่งพิงคนอื่นได้ในที่สุด

1. การประยุกต์ใช้ในสังคมแต่ละระดับ

การกระทำใดๆ ให้มีความพอเพียง หมายถึงพอประมาณ ด้วยเหตุและผล การพัฒนาต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ต้องสร้างระบบภูมิคุ้มกันในตัว เพื่อสามารถเผชิญและอยู่รอดได้จากผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ต้องมีความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกๆ ขั้นตอน ต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในประเทศให้สำนึกในคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม ต้องดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญาและรอบคอบ สร้างความสมดุลและความพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ (Sumeth Tuntiwechakul. 2005 : 115) ระดับบุคคล / ครอบครัว ระดับชุมชน ประกอบด้วยบุคคล / ครอบครัวที่มีความพอเพียงแล้ว ระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐ คนทุกวัยทุกศาสนา

2. การประยุกต์ใช้เพื่อคุณภาพชีวิต

คุณภาพชีวิต เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตและเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการรวมทั้งยังเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประชากรของประเทศโดยเชื่อในแนวความคิดที่ว่า ถ้าบุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี การพัฒนาในด้านต่างๆ ก็จะทำให้ได้ดีและรวดเร็วขึ้น ในการนี้ Phuen Prakoon (2000 : 76) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตหมายถึง “ชีวิตที่มีคุณภาพมีความสมบูรณ์ทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สามารถดำรงชีวิตให้สอดคล้องตามสภาวะทางสังคมเศรษฐกิจ การเมืองวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตและทรัพยากรที่มีอยู่ การดำเนินชีวิตที่ควรประกอบด้วยคุณภาพทางกายภาพร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา นอกจากนี้ยังต้องมีผู้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้ว่าคุณภาพชีวิตบางครั้งอาจมองถึงสภาพจิตใจที่รู้สึกมีความสุข บางคนอาจมองถึงบริการของรัฐที่ก่อให้เกิดความสะดวกสบายอย่างเดียว บางคนมองครอบคลุมถึงสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมที่กลมกลืนกัน แต่บางคนอาจมองเฉพาะสังคมที่มีระเบียบ มีความปลอดภัย คุณภาพชีวิตจึงเป็นคำรวมที่กว้างและครอบคลุม ตัวแปรต่างๆ หลายประเภท เพราะสิ่งที่เกี่ยวข้องถึงคุณภาพชีวิตหรือการดำรงชีวิตที่ดีพอสมควร มาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยภายในได้แก่ ความรู้สึก อารมณ์ของคน ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่สถานภาพทางกายภาพรอบข้าง เช่นไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ การคมนาคมและ อากาศ เป็นต้น” ส่วน Krissana Phanmawanit (2007 : 6) กล่าวว่า คนมีคุณภาพ หมายถึง “เป็นคนดี คนที่มีความรู้และประพฤติดี ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่นในสังคม และมีเมตตากรุณาตนเองและผู้อื่น เป็นคนใฝ่รู้อยู่เสมอ รู้จักตนเองเสียสละเพื่อส่วนรวม มองการณ์ไกล ไม่ประมาทและมีศีลธรรม”

ดังนั้น คุณภาพชีวิต หมายถึงชีวิตที่มีคุณค่า และชีวิตที่มีความหมาย โดยเน้นถึงคุณภาพชีวิตเป็นพิเศษที่ความสุข มีความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การมีกิจกรรมทางสังคม มีการพัฒนาตนเอง และมีความรู้สึกภูมิใจ มีการพักผ่อนหย่อนใจหรือนันทนาการซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดต่อชีวิตของบุคคลและเป็นความต้องการพื้นฐานของบุคคลที่ควรได้รับการตอบสนอง

3. การประยุกต์ใช้ตามแนวพระราชดำริ

เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองในระดับต่างๆ อย่างเป็นขั้นตอนโดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความ ผันแปร

ของธรรมชาติหรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ โดยอาศัยความพอประมาณและความ มีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน มีสติปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และ ความสามัคคี

4. การประยุกต์ใช้ตามแนวศาสนา (Religious Economic)

เศรษฐกิจในแนวศาสนาเป็นการพยายามอธิบายคำสอนของศาสนามีอิทธิพลอย่างไรต่อ เศรษฐกิจ และกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ ตลอดจนบรรทัดฐานสำหรับการตัดสินใจทาง เศรษฐกิจซึ่งประกอบด้วย การบริโภค การผลิต และการจัดสรรทรัพยากร เช่น เศรษฐศาสตร์อิสลาม (Islamic Economics) ไม่มุ่งเน้นหาผลประโยชน์ (ดอกเบี้ย) จากเงินเป็นหลัก เศรษฐศาสตร์ของคริสเตียนนิยมอามิช เน้นการพึ่งตนเองอย่างเด็ดขาด โดยไม่ติดต่อกับโลกและเทคโนโลยีสมัยใหม่

Phrathampidok (Payud Payudto) (2007 : 6) ได้กล่าวถึงเรื่อง “เศรษฐศาสตร์แนวพุทธว่า เศรษฐศาสตร์แนวพุทธนี้มีลักษณะเป็นสายกลาง อาจจะเรียกว่า เศรษฐศาสตร์มัชฌิมาปฏิปทา ที่ว่าเป็นสายกลางเป็นมัชฌิมาคือ มีความพอดี พอประมาณ ได้ดุลยภาพ ความพอดีคือจุดที่คุณภาพชีวิตกับความพึงพอใจมาบรรจบกัน หมายความว่า เป็นการได้รับความพึงพอใจด้วยการตอบสนองความต้องการของคุณภาพชีวิต ตัวกำหนดเศรษฐศาสตร์แนวพุทธคือมัตตัญญูตา ความรู้จักประมาณ รู้จักพอดีในการบริโภค หมายถึงความพอดี ให้คุณภาพของชีวิตมาบรรจบกับความพึงพอใจ” ซึ่งสอดคล้องกับ มหาตมะ คานธี ได้กล่าวไว้ว่า “โลกเรามีทรัพยากรเพียงพอสำหรับความต้องการของมนุษย์แต่มีไม่เพียงพอสำหรับความโลภของมนุษย์ มนุษย์จึงเปลี่ยนแปลงแนวคิดใหม่โดยไม่ตกเป็นทาสของวัตถุนิยม และความเห็นแก่ตัวจนเกินไปจะต้องคำนึงถึงด้านจิตใจ ถึงประโยชน์ของผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วย เพื่อทุกฝ่ายจะอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสะดวก เศรษฐศาสตร์ที่เน้นเรื่อง “ยิ่งมาก ยิ่งดี” (The economics of more and more) จะต้องเปลี่ยนเป็นเศรษฐศาสตร์ของความ “พอดี” (The economics of Enough) ซึ่งตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนาในเรื่อง มัตตัญญูตา คือความเป็นผู้รู้จักประมาณ คือความพอเหมาะพอดี” ดังนั้น หัวใจของเศรษฐศาสตร์แนวพุทธ คือ ความเรียบง่าย อหิงสาธรรม และทางสายกลาง การทำให้ประเทศเป็นประเทศสมัยใหม่ (Modernization) ดังที่ปฏิบัติกันทุกวันนี้โดยไม่คำนึงถึงคุณค่าทางศาสนา และคุณค่าทางจิตใจ ผลที่เกิดขึ้นจะเป็นหายนะภัย เช่น ความล่มจมของเศรษฐกิจการว่างงานที่เพิ่มขึ้นทั้งในชนบทและตัวเมือง การเจริญเติบโตของชนชั้นกรรมาชีพในตัวเมือง โดยที่ไม่สามารถหาความสุขได้ทั้งทางกาย และทางใจ

บทสรุป

ตำรวจกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐาน เป็นดำเนินชีวิตให้ดีขึ้นในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านการศึกษา อาชีพ รายได้ สุขภาพอนามัย และคุณธรรมจริยธรรม ให้เกิดคุณค่าหรือประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง และครอบครัว เป็นต้น การทำความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลายสถานะกล่าวคือเป็นทั้งแนวคิดการพัฒนาสังคมทางเลือก สามารถประยุกต์ใช้ได้ในระดับนโยบาย การพัฒนาประเทศ และแนวทาง ในการดำเนินชีวิตด้วยหลักทางศีลธรรมในการดำเนินชีวิตด้วยเงื่อนไขความรู้รอบ ความระมัดระวังและด้วยคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแบบแบ่งปันไม่เบียดเบียนผู้อื่นทั้งทฤษฎีที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเห็น ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แนวพุทธ เป็นทฤษฎีการผลิต และทฤษฎีการบริโภคของพุทธ โดยจะเน้นการใช้ปัญญา เพราะปัญญาคือส่วนที่สำคัญที่สุดในกระบวนการผลิต

และจะช่วยให้เกิดการผลิต การบริโภคที่ลดการทำลายล้างทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การบริโภคจะเน้นเพียงประการเดียวคือการบริโภคเพื่ออยู่ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตตำรวจโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานมีเป้าหมายสำคัญ คือ ความพอประมาณ มีคุณธรรม เป็นธรรม ถูกต้องดีงาม พออยู่พอกิน พอใช้ รู้คุณค่าที่มาจากตนเอง เอกลักษณะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีชีวิตเรียบง่าย ไม่หน้าใหญ่ไหลตามกระแส รู้กาลและเทศะ มีความสุขตามอัตภาพ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง มีแผนชีวิต มีคุณภาพชีวิตที่ดี ความมีเหตุผล กินอยู่อย่างมีข้อมูลมีคุณภาพ รู้ทันชุมชนและการเปลี่ยนแปลง รู้จักแสวงหาความรู้พัฒนาศักยภาพของตนเอง มีการวางแผนครอบครัว จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย และหนี้สิน มีแผนลดอบายมุข รู้จักการทำงานอย่างมีระบบและมีคุณภาพ มีแผนการออม มีมาตรฐานในการดำเนินชีวิต และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง มีระบบงานที่ดีสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการดูแลการศึกษาเล่าเรียนของลูกเต็มศักยภาพ มีการเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- Krissana Phanmawanit (2007). "People with moral responsibility in His Majesty King Bhumibol Adulyadej", *Matichon Newspaper*, (29 January 2007).
- Kularb Rattanasadjatham and others. (1992). *The Development of an Appropriate Model in Planning for Quality of Life according to Criteria Needed at Village Level*. Bangkok : : Bannakit Printing.
- Nisarot Sillapadech (1997). *Population and Development of Quality of Life*. Bangkok : : Thonburi Rajabhat Institute,
- Phrathampidok (Payud Payudto). (2007). *New Age Medicine in Buddhism*. 5th ed. Bangkok : Sahathamnikka
- Phuen Prakoon (2000). Factors Affecting Life Quality of Non-Commissioned Police Officers under Khon Kaen Provincial Police. Master. Education (Educational Administration), Khon Kaen University. Khon Kaen (Thailand)
- Royal Academy (1982). *Dictionary of Royal Academy*. Bangkok : :Royal Academy, 2525.
- Suchart Prasithratthasin (1982). *Environmental Management*. Bangkok : Office of the National Environment Board.
- Sumeth Tuntiwechakul. (2005). *Principles of Buddhism : Principles based on Concept of Kings*. 15th ed. Bangkok : Darnsutha Printing.
- Suwat Mahudnirun and Others. (1997). *Compare the Quality of life Measurement of World Health Organization, Series of 100 indicators and 26 indicators*. Bangkok : Ministry of Public Health.

Thammanoon Withee. (2004). *Factors related to quality of life of Soldier at 12th*
infantry Battalion, regiment the king's own Bodyguard. Master of Public
Administration Thesis : Burapa university,